

JONA vertaling Henk Lettink

(toelichting: De woorden HEE en UM verwijst naar de Godsnaam)

1 ¹ Het gebeuren, dat ZIEN waord Jona, Amittai zienen zönne, overkwam. Het luden: ² “In de bene en naor Ninevé hen, dee grote stad. Gef eure inwonners ne duftige afjacht, want wat ze daor allemaole uut dörfte te spoken, is Mi’j onder ogen ekommen.”

³ Jona kwam in de bene, maor ging der vandeur, richting Tarsis, weg uut ZIENE ogen. Hee ging naor Jaffa en vond daor een schip met bestemming Tarsis. Hee betalen de overtocht en ging an baord um met te varen naor Tarsis, weg uut ZIENE ogen.

⁴ Maor HEE smet ne hevigen storm op de zee. ’t Ging zo onmundig te kaer, dat ’t schip haoste uut mekare braeken zol. ⁵ De zeeleu worden bange en begonnen ieder euren eigen god an te ropen. ’t Gereedschap, dat ze an baord hadden, smetten ze in zee um ’t schip lichter te maken. Maor Jona was ummenaer egaone, helemaol naor ’t achterste dek, was daor gaon liggen en vaste in slaop evallen. ⁶ Den kapitein ging naor um to en zei teggen um: “Ho kö-j daor no toch liggen te slaopen? Stao op en roop owwen god an. ’t Mag waen, dat dén god zich onzentwaege bedech en da-w neet te vergaon hoeft.”

⁷ Intied zeien de zeeleu teggen mekare: “Veuruut, lao-w der umme lotten um gewaar te worden, wel ons dizze ellende op den hals ehaald hef.” Ze lotten der umme en het lot veel op Jona. ⁸ To zeien ze teggen um: “No vertel ons maor es, waaromme ons dizze ellende overkump. Wat bu-j van ow vak? Waor kom i’j haer? Uut welk land kom i’j? Bi’j wat veur-n volk heur i’j?” ⁹ Hee zei teggen eur: “Ik bun ne Hebreëer en ik veraere UM, den God van den hemel, dén de zee en het land te stande ebracht hef.”

¹⁰ De mansleu worden onmundig bange, to-t ze um hadden heuren vertellen, dat hee der vandeur egaone was, weg uut ZIENE ogen, en ze zeien teggen um: “Wat he-j ons no toch emaaft?” ¹¹ En ze vrogen um: “Wat mo-w met ow doon, dat de zee ons met vrae löt?”

¹² Hee zei teggen eur: “Nemp mi’j op en smiet mi’j in zee, dan zal de zee owleu met vrae laoten. Ik wette het jo, ’t is miene schuld, dat dén storm zo onmundig teggen owleu te kaer geet.” ¹³ Maor de mansleu roeien al wat ze konnen um ’t schip waer an land te kriegen, maor ze konnen ’t neet veur mekare kriegen, want de zee ging alsmaor harder teggen eur an.

¹⁴ To repen ze UM an: “Wi’j smeekt OW, to, laot ons toch neet vergaon vanwaege het laeven van dizzen man. Raeken het ons nooit an, at hier ne onschuldigen störf. I’j bunt I’J, I’j doot, zoas I’j wilt.” ¹⁵ To nammen ze Jona op en smetten um in zee. To heel de zee op met eure helligheid. ¹⁶ De mansleu kreggen ontzag, een geweldig ontzag, veur UM. Ze brachten UM een offer en belaovent der nog maer te brengen.

2 ¹ HEE bestellen ne groten vis, Jona op te sloeken. Dree dage en dree nachte zat Jona in den boek van den vis. ² To bidden Jona vanuut den boek van den vis tot UM, zienen God. Hee zei:

³ “Ik rope vanuut mienen nood tot UM
en Hee antwoordt mi’j.

Van onder uut het dodenriek schreeuw ik um hulpe –
I’j heurt miene stemme.

⁴ Den draeikolk had mi’j in ’t harte van de zee esmetten,
van alle kanten den streum um mi’j hen,
heel owwe branding, owwe zwaore golven slaot over mi’j hen.

⁵ Ik wazze al zo wied, da-k zei:

‘Weg ejacht bun-k, weg uut owwe ogen.

A-k toch ooit nog maor es waer owwen heiligen tempel zol möggen zeen!’

⁶ Het water stig mi’j tot an den hals,
rondumme mi’j hen de kolkende oerdeepthe,
zeewier slingert mi’j um ’t heufd.

⁷ Ik zonke bes onder an de grondstene van de barge,
de aerde hef mi’j eure grundels der veurgood op edaone.
Maor I’j hebt mi’j uut den pröttel uut ehaald, I’J, mienen God.

⁸ No-k zowat neet maer kanne,
umda-k haoste gin aosem maer kriegen kanne,
denke ik an OW en mien gebed kump tot Ow
in owwen heiligen tempel.

⁹ Leu, dee-t waerdeloze afgoden achternao loopt,
valt Ow, trouwen God, af.

¹⁰ Maor ikke, ik zal Ow hardop danken en Ow offers brengen.
Wa-k belaoove, daor za-k mi’j an hollen.
I’J bunt het, dén redt.”

¹¹ To sprok HEE teggen den vis en dén spoj Jona an land uut.

3 ¹ Het gebeuren, dat ZIEN waord Jona veur de tweede kaere overkwam. Het luden: “In de bene en naor Ninevé hen, dee grote stad. Verkondig eur de bosschop, dee-t Ik ow zegge.”

² Jona kwam in de bene en ging naor Ninevé hen, zo at HEE um dat besteld had. ³ No was Ninevé ne onmundig grote stad, i’j broeken dree dage um der deurhen te kommen. ⁴ Jona begon de stad an in te lopen, enen dag leep e der an in, en verkondigen: “Nog vaertig dage en Ninevé geet teggen de vlakke!”

⁵ De leu van Ninevé begonnen God te geleuen, repen ne vasten uut en iederene, van groot bes klein, trok zich rouwklaere an. ⁶ Dat woord drong ok deur tot den koning van Ninevé. Hee ston van zienen troon op, leggen zienen mantel af en ging, met rouwklaere an, in 't stof op de grond zitten. ⁷ Hee leet in Ninevé op last van den koning en ziene raodgevvers afkondigen en rondzeggen: "Mens noch dier, beeste noch kleinvee, möcht ok maor 't minste aeten of drinken. De beeste möcht neet weiden en gin water drinken.

⁸ Iedereene, mens en dier, mot rouwklaere andoon en uut alle macht tot God ropen. Laot iederene anders gaon laeven, braeken met zien verkaerde gedote, met het onrecht dat um an de hande klaeft! ⁹ Wel wet, of dén God neet op andere gedachten kump en spiet krig. En ziene gleuiendige helligheid opgöf, zo da-w neet umme te kommen hoeft."

¹⁰ God zoog, dat ze anders gingen laeven, brokken met eur verkaerde gedote en Hee kreg spiet van het kwaad, dat Hee ezegd had eur an te doon. En Hee deed het neet.

4 ¹ Maor dat ston Jona geels neet an en hee worden slim hellig. ² Hee bidden tot UM en zei: "Ach I'J, he-k het neet ezegd, to-k nog in mien eigen land wazze? Dat wo-k no veurkommen deur der naor Tarsis vandeur te gaon. Ik wiste het jo: I'j bunt ne God, dén genadig is en barmhartig, geduldig en heel trouw, en I'j kriegt waer spiet van 't onheil, da-J an ekondigd hebt. ³ Maor no, I'J, maak der maor een ende an, an mien laeven, want ik gao lever dood as da-k nog wieter laeve." ⁴ Maor HEE zei: "Is 't met recht, da-j zo an ebrand bunt?" ⁵ Jona ging de stad an uut en ging argens an de oostkante van de stad zitten. Hee maken der zich nu hutte en ging daoronder in de schemme af zitten wachten, wat der met de stad gaon gebeuren zol.

⁶ HEE, God, bestellen ne wonderboom um zo hard te greuieren, dat dén bovven Jona uutkwam en hee met 't heufd in de schemme zitten kon. En dat allemaole um um ziene kwaoie bujje over te laoten gaon. Jona was slim wies met dén boom. ⁷ Maor den anderen dag, bi'j 't lecht worden, bestellen God ne worm de wortels van den boom an te vraeten, zodat dén verdorren. ⁸ 't Gebeuren, to-t de zonne opging, dat God ne verschreuienden oostenwind bestellen. De zonne brannen Jona zo op 't heufd, dat e zowat flauwveel van de hette. Hee wol maor 't leefste dood waen. Hee zei: "Ik gao lever dood as da-k nog wieter laeve."

⁹ Maor God zei teggen Jona: "Is 't met recht, da-j zo an ebrand bunt over dén wonderboom?" Hee zei: "Met recht is 't, da-k zo starvens an ebrand bunne." ¹⁰ Maor HEE zei: "I'j hebt al te done met dén wonderboom, waar-j gin enkele muite veur hebt hoven te doon en dén i'j neet hebt laoten greuieren. Dén is in enen nacht op ekommen en in enen nacht vergaon. ¹¹ En Ik zol neet te done hebben met Ninevé, dee grote stad, waar-t maer as honderdtwintigduzend leu in wont, dee-t verschil tussen links en rechts neet wet, um maor neet te hebben over al dat vee?"

Bronnen:

- *Verskillende vertalingen in het Online Bible - programma*
- *Martin Buber / Franz Rosenzweig : Bücher der Kündigung*
- *Dat ole Testament, översett ut den Urtext vun Karl Emil Schade*
- *Werk in uitvoering, eerste deeditgaven van de Nieuwe Bijbelvertaling NBG/KBS*
- *Dat ole un dat Nie Testament in unse Moderspraak, Johannes Jessen*